

Detecció de dificultats de llenguatge en alumnes d'incorporació tardana (IT)

Molt sovint ens trobam als centres alumnes d'IT que, una vegada passat el període d'adaptació, pareix que tenen una especial dificultat per adquirir les nostres llengües oficials.

Els motius poden ser molt diferents, des de una situació social que no afavoreix l'aprenentatge de les llengües fins a alumnes que en realitat presenten algun tipus de trastorn del llenguatge que, en aquesta situació, ens resulta molt difícil avaluar.

És important demanar quins són els idiomes que se parlen a l'entorn familiar: la llengua familiar o L1 del pare, de la mare, la llengua d'intercanvi (en quin idioma parlen entre ells i amb els fills), i altres idiomes de l'entorn social, ja que aquesta situació pot influir en l'aprenentatge de les llengües.

Per altra part, moltes vegades pot passar un temps considerable fins que l'equip docent sospita que l'alumne pot presentar un Trastorn del llenguatge, ja que, en ésser l'alumne d'IT, podem pensar que les dificultats formen part d'un procés habitual en l'aprenentatge de noves llengües. Així, es pot donar la situació de no aprofitar un temps importantíssim per a l'estimulació adient del llenguatge, amb tot el que aquest fet implica a nivell d'aprenentatge i a nivell social i emocional.

En cas d'alumnes més grans, també es poden passar per alt Trastorns de Llenguatge no diagnosticats en el seu país d'origen que poden comprometre l'aprenentatge dels nous idiomes, de manera que s'adquireix un nivell limitat clarament insuficient.

Per detectar de forma immediata moltes dificultats del llenguatge (almenys les greus) quan arriba un alumne d'IT al centre, podem incloure algunes preguntes molt senzilles en la primera entrevista que el tutor o la tutora mantenen amb la família. S'ha de tenir en compte que moltes vegades la família tampoc no coneix cap de les nostres llengües oficials, i en aquest cas hauríem de demanar ajuda als serveis d'interlocució de les diferents institucions.

Aquestes preguntes podrien ser les següents:

Educació Infantil i Primer i segon cicle de Primària:

- A quina edat va dir el seu fill o filla les primeres paraules?
- Creu que el seu fill o filla es comunica fàcilment amb vostè i altres membres de la família? Es comunica principalment amb paraules o amb gestos?
- De vegades és difícil d'entendre el que vol dir? Pot posar un exemple?

- Creu que el seu fill o filla parla el seu idioma com els altres infants de la seva edat? Si no és així, pot explicar per què?

Tercer cicle Primària i ESO:

- Creu que el seu fill o filla es comunica i es sap explicar sense dificultat amb vostè i altres membres de la família? En cas que no sigui així, pot explicar per què?
- Té el seu fill o filla alguna dificultat quan parla en el seu idioma? (Per exemple pronunciar malament alguns sons, no construir bé les frases, no se l'entén quan conta les seves experiències...). Si és així, pot posar alguns exemples?
- (*Formular en cas que s'hagin detectat dificultats en les preguntes anteriors*). Creu que el seu fill o filla va aprendre a parlar a la mateixa edat que els altres infants? Si no és així, a quina edat ho va fer? Pot posar algun exemple?

Qualsevol resposta que ens indiqui que l'alumne té o ha tingut alguna dificultat per adquirir la seva llengua familiar ens adverteix d'un possible trastorn i per tant de la necessitat de treballar amb la família i/o de possibles adaptacions necessàries a l'escola.

En aquest cas, és urgent començar fent una sèrie d'actuacions entre tot l'equip docent:

- ★ Vigilar l'evolució del llenguatge a curt termini.
- ★ Advertir a la família que és necessari començar a intensificar l'estimulació del llenguatge i assessorar-los en aquest sentit
- ★ Posar en pràctica mesures de suport, universals o ordinàries i específiques, per facilitar l'accés al currículum.

A continuació trobareu les preguntes anteriors a mode de qüestionari.

Qüestionari de detecció de dificultats de llenguatge en alumnes d'incorporació tardana (IT)

Alumnes d'Educació Infantil i Primer i segon cicle de Primària:

Centre educatiu: _____ Curs: _____

Nom de l'alumne: _____ Data de naixement: _____

Entrevistador: _____ Nivell d'escolarització: _____

A quina edat va dir el seu fill o filla les primeres paraules?

Creu que el seu fill o filla es comunica fàcilment amb vostè i altres membres de la família?

Es comunica principalment amb paraules o amb gestos?

De vegades és difícil d'entendre el que vol dir? Pot posar un exemple?

Creu que el seu fill o filla parla el seu idioma com els altres infants de la seva edat? Si no és així, pot explicar per què?

Equip Comunicació Llenguatge i Aprenentatge

Qüestionari de detecció de dificultats de llenguatge en alumnes d'incorporació tardana (IT)

Alumnes de tercer cicle de Primària i ESO

Centre educatiu: _____ Curs: _____

Nom de l'alumne: _____ Data de naixement: _____

Entrevistador: _____ Nivell d'escolarització: _____

Creu que el seu fill o filla es comunica i es sap explicar sense dificultat amb vostè i altres membres de la família? En cas que no sigui així, pot explicar per què?

Té el seu fill o filla alguna dificultat quan parla en el seu idioma? (Per exemple pronunciar malament alguns sons, no construir bé les frases, no se l'entén quan conta les seves experiències...). Si és així, pot posar alguns exemples?

(Formular en cas que s'hagin detectat dificultats en les preguntes anteriors). Creu que el seu fill o filla va aprendre a parlar a la mateixa edat que els altres infants? Si no és així, a quina edat ho va fer? Pot posar algun exemple?
